

A Review of Assessment Tests for the Attitude of Non-Stuttering PeopleRaheb S¹, Shahbodaghi M.R¹**Abstract**

Purpose: Stuttering is a multidimensional disorder, in which, should be paid attention to speech-related attitudinal reactions alongside speech disfluency. These perceived negative attitudes from the environment play an important role in the formation and persistence of speech disorders, which cause problems in generalizing and stabilizing the treatment of people with stuttering. Therefore, public awareness of these attitudes towards stuttering and trying to change the communication environment greatly help to reduce the severity of stuttering and improve affected people's quality of life. The purpose of this study is to primarily introduce the tests for assessment of the attitude towards stuttering in non-stuttering people.

Methods: For complete access to the tools reviewing the non-stuttering people's attitude towards in non-stuttering people, Google, SID, Iranmedex, Google Scholar, Scopus, PubMed, Science Direct, and related theses were searched.

Results: Twelve tests were found on assessment of the non-stuttering individual's attitude towards stuttering. These tests were related to assessing the attitudes of parents, teachers, peers and therapists. Significant points from these tests were also explained.

Conclusion: According to the results of the present article, the listener's attitude can have a great impact on the perception of the stuttering person, the formation of negative attitudes and the factors in the persistence or increase of stuttering intensity. Therefore, increasing public awareness and changing attitudes, and especially greater attention paid by therapists to these issues in the treatment process, need more attention.

Keywords: Stuttering, Assessment, Attitude, Non-stuttering people

Received: 2020.02.21 Accepted: 2020.07.25

مروری بر آزمون های ارزیابی نگرش افراد غیر لکنتیسعیده راهب^۱، محمدرحیم شاهبداغی^۱

هدف: لکنت اختلالی چند بعدی است که در آن علاوه بر ناروانی های گفتاری، باید به واکنش های نگرشی نیز توجه کرد. این نگرش های منفی دریافتی از محیط، نقش مهمی را در شکل گیری و تداوم اختلالات روانی گفتار بازی می کنند که سبب ایجاد مشکلاتی در تعمیم و تثبیت درمان افراد مبتلا به لکنت می شوند. بنابراین آگاهی عموم افراد از این نگرش ها نسبت به لکنت و سعی بر تغییر محیط ارتباطی کمک زیادی به کاهش شدت لکنت و بهبود کیفیت زندگی افراد مبتلا می کند. هدف از مطالعه حاضر، معرفی اولیه آزمون های ارزیابی نگرش به لکنت افراد غیر لکنتی است.

روش بررسی: جهت دسترسی کامل بر ابزارهای بررسی نگرش افراد غیر لکنتی به افراد مبتلا به لکنت، جستجو در پایگاه های اطلاعاتی Google، SID، Iranmedex، Google Scholar، Scopus، PubMed، Science Direct، پایان نامه های مربوط به اختلال لکنت انجام پذیرفت.

یافته ها: تعداد ۱۲ آزمون در زمینه ارزیابی نگرش افراد غیر لکنتی به لکنت یافت شد. این آزمون ها مربوط به ارزیابی نگرش والدین، معلمان، همسالان و درمانگران بود. نکات قابل توجهی از این آزمون ها توضیح داده شد.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج مقاله حاضر، نگرش شنونده می تواند تاثیر زیادی بر ادراک فرد لکنتی از خودش، شکل گیری

نگرش های منفی و عاملی در ماندگاری یا افزایش شدت لکنت تلقی شود. بنابراین افزایش آگاهی عموم و تغییر نگرش آن ها، به ویژه درمانگران به این مسائل در روند درمان نیازمند توجه بیشتری است.

کلمات کلیدی: لکنت، ارزیابی، نگرش، افراد غیرلکنتی

نویسنده مسئول: سعیده راهب، n.raheb2011@yahoo.com ، ORCID: 0000-0002-9949-8317

آدرس: تهران، خیابان انقلاب، پیچ شمیران، دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشکده توانبخشی، گروه گفتاردرمانی.

۱- کارشناس ارشد گروه گفتاردرمانی، دانشکده توانبخشی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

مقدمه

نگرش با زمینه های هیجانی- عاطفی ابعاد وجودی انسان سر و کار دارد که تحت تاثیر عوامل شناختی، باورهای همگانی، فرهنگ، تجربیات و عوامل دیگر است (۱). به عبارت دیگر، نگرش یک حالت آمادگی ذهنی و روانی است که از طریق تجربه سازمان می یابد و بر واکنش فرد به تمامی موضوعات و موقعیت های وابسته به نگرش تاثیر مستقیم و پویا بر جای می گذارد (۲). میزان تجارب و نگرش های منفی _ اینکه چه مقدار لکنت می تواند منجر به محدودیت های عملکردی فرد در اجتماع شود _ می تواند در نتیجه نگرش افراد غیر لکنتی (درمانگران، معلمان، والدین، مشاوران توانبخشی، همسالان و...) به فرد مبتلا به لکنت باشد (۳). افراد حاضر در محیط زندگی فرد مبتلا به لکنت، بر تجارب فرد از لکنت، توانایی ارتباطی و پیشرفت او در درمان به طور مستقیم تاثیر می گذارند (۴). در واقع یکی از علت های لکنت و یکی از عوامل موثر در حفظ و افزایش شدت لکنت، اضطراب و ترس خصوصا ترس اجتماعی از نگرش های محیطی است (۵).

با توجه به این که فرد مبتلا به لکنت ممکن است در محیطی زندگی کند که لکنت به عنوان یک پدیده منفی در نظر گرفته شود، بنابراین پیامدهای محیطی منفی از قبیل مورد تمسخر قرار دادن و آزار و اذیت کودک مبتلا به لکنت توسط همسالانش، در نظر گرفتن برچسب هایی از قبیل درونگرا، غیرقابل اعتماد، مطیع، کم هوش، خجالتی و مضطرب بر نگرش فرد نسبت به گفتار، رفتار و شخصیت اجتماعی خود تاثیر نامطلوب می گذارد و سبب کاهش اعتماد به نفس و انزوای فرد از اجتماع و در نهایت سبب تجربه منفی فرد از لکنت و کاهش کیفیت زندگی وی شود (۶). بنابراین، علاوه بر موارد ذکر شده، محیط ارتباطی که کودک مبتلا به لکنت در آن زندگی می کند می تواند نقشی اساسی در درمان یا شکست برنامه درمانی

وی ایفا نماید (۷).

لکنت اختلال گفتاری نسبتا شایعی است که تقریبا ۱ درصد افراد جامعه را در بر می گیرد. Langevin (۸) گزارش کرد که نزدیک به ۶۰ درصد از کودکان دارای لکنت به صورت مداوم مورد تمسخر واقع شده و رفتارهای آزار دهنده را تجربه می کنند، که این درصد بالاتر از میزان رفتارهای آزاردهنده ای است که سایر کودکان تجربه می کنند (۸).

اندازه گیری، یک جنبه حیاتی از ارزیابی، درمان و تشخیص برای آسیب شناسان و درمانگرانی است که با افراد مبتلا به لکنت سر و کار دارند. اکثر مطالعات، بیشتر به بررسی و ارزیابی رفتارهای مشخص در لکنت می پردازند (۹، ۱۰). در مطالعه ی تهیدست و همکاران (۱۱) با موضوع مروری بر آزمون های ارزیابی نگرش افراد مبتلا به لکنت، معرفی اولیه آزمون های ارزیابی نگرش افراد مبتلا به لکنت صورت گرفته است. در پژوهش مروری فرازی و ساجدی (۱۲) به بررسی لکنت در کودکان پرداخته شده است. در مطالعه مروری صفری هفشجانی، خرمشاهی (۱۳) نیز درمان های موثر بر لکنت دوران بزرگسالی مورد بررسی قرار گرفته است. اما تاکنون مقاله- ای به جمع آوری آزمون های ارزیابی نگرش افراد غیر لکنتی به افراد مبتلا به لکنت نپرداخته است.

در بررسی حاضر، با توجه به اهمیت نگرش ارتباطی و واکنش عموم افراد و تاثیرات آن بر شکل گیری و تداوم اختلالات روانی گفتار، تعامل اجتماعی فرد مبتلا به لکنت، تعمیم و تثبیت درمان، اطرافیان غیر لکنتی باید از پیامدهای محیطی و نگرش های منفی لکنت آگاهی داشته باشند. تا بدین ترتیب با افزایش آگاهی و ایجاد نگرش مثبت نسبت به لکنت، جامعه پذیرای افراد مبتلا به لکنت شده و به درمان بهتر آن ها کمک کند. ولی با توجه به این که تاکنون مطالعه ای به جمع آوری و توصیف آزمون های ارزیابی نگرش افراد غیر لکنتی نسبت

یافته ها

پس از بررسی های انجام شده و جستجو در پایگاه های اطلاعاتی مختلف و نیز مراجعه به سایر منابع علمی نام برده شده، تعداد ۳۴ آزمون نگرش لکنت یافت شد که ۲۲ آزمون مربوط به نگرش کودکان و بزرگسالان مبتلا به لکنت بوده و تنها ۱۲ آزمون مربوط به ارزیابی نگرش افراد غیر لکنتی نسبت به افراد مبتلا به لکنت یافت شد. توضیحات کامل تری در مورد برخی از آزمون ها در ادامه آورده شده است. همچنین نتایج جستجو در پایگاه های اطلاعاتی داخلی نشان داد که تنها ۲ آزمون در کشورمان ترجمه شده اند و روایی و پایایی آن ها نیز مشخص گردیده است. این آزمون ها، پرسشنامه تاثیر لکنت بر پیش دبستانی ها و والدینشان (Impact of Stuttering on) Preschoolers and Parent's (Questionnaire; ISPP) و نگرش عمومی نسبت به ویژگی های انسانی_ لکنت (Public Opinion Survey of Human Attributes-Stuttering; POSHA-S) می باشند (۱۵، ۱۴).

آزمون های مربوط به ارزیابی نگرش افراد غیر لکنتی به افراد مبتلا به لکنت

آزمون های مربوط به ارزیابی نگرش والدین و معلمان نسبت به لکنت

اولین آزمون مربوط به سنجش نگرش والدین نسبت به لکنت، (Parental Attitudes Toward Stuttering; PATS) از ۴۵ سوال پنج گزینه ای از بشدت موافق تا عدم توافق جهت سنجش نگرش والدین نسبت به لکنت طراحی شده است (۱۶). بعد از این مقیاس ارزیابی، آزمون آگاهی لکنت Alabama (Alabama Stuttering Knowledge Test; ASK) توسط Cooper, Crew TA (۱۷) از ۲۶ سوال صحیح-غلط به منظور بررسی آگاهی معلمان از لکنت از حداقل نمره ۰ تا حداکثر نمره ۲۶ ایجاد شد. کسب نمره بالاتر در این آزمون بیانگر دانش و آگاهی بیشتر در زمینه لکنت بود (۱۷). سنجش نگرش معلمان نسبت به لکنت (Teacher Attitudes Toward Stuttering; TATS) توسط Crowe TA, Walton (۱۸) طراحی شد. این ابزار حاوی ۳۶ سوال در زمینه ارزیابی نگرش

به افراد لکنتی نپرداخته است، در این تحقیق سعی شده است که با مرور آزمون ها و بررسی بیشتر جزئیات آن ها مثل حیطة های مورد ارزیابی، تهیه کننده آزمون و ... به افزایش آگاهی در این زمینه کمک شود. بنابراین مطالعه حاضر باعث ارتقا دانش و ایجاد نگرش مثبت عموم افراد جامعه نسبت به لکنت شده و از نتایج حاصل از آن می-توان برای تصمیم گیری های بالینی و بهبود روند درمان لکنت در آینده استفاده کرد.

روش بررسی

این مقاله، مروری بر تمام ابزارهای ارزیابی نگرش افراد غیر لکنتی نسبت به افراد مبتلا به لکنت می باشد. جهت دستیابی جامع بر ابزارهای ارزیابی نگرش افراد غیر لکنتی به افراد مبتلا به لکنت، ابتدا با استفاده از کلید واژه های (Assessment or Evaluation or Instrument) and (Stuttering or Scale or Measurement) and (Stuttering or Attitude or Reaction) جستجوی اولیه در پایگاه های اطلاعاتی (Google, Google Scholar) (Scopus, Elsevier, Pubmed) در بازه زمانی سال ۲۰۱۷ - ۱۹۷۰ انجام پذیرفت. پس از این مرحله جهت بررسی اینکه کدام آزمون ها در کشورمان ترجمه شده اند و روایی و پایایی آن ها صورت گرفته با کلید واژه های لکنت و ارزیابی و نگرش جستجویی در پایگاه های اطلاعاتی SID و Iranmedex نیز صورت پذیرفت.

در مرحله بعد مقالاتی که با معیارهای ورود مطابقت داشتند، انتخاب و مورد بررسی قرار گرفتند. این معیارها شامل انگلیسی یا فارسی بودن اصل مقاله، و اینکه مطالعه در افراد دارای لکنت انجام گرفته باشد، با توجه به معیارهای ورود و در مرحله بعدی، اطلاعات مربوط به کلیه ابزارهایی که از آن ها برای ارزیابی نگرش سایر افراد نسبت به افراد مبتلا به لکنت در این مقالات استفاده شده اند، استخراج شد. با جستجوی تکمیلی در پایگاه های اطلاعاتی مورد نظر در مورد اطلاعات موجود این آزمون ها، ویژگی های هر یک از این آزمون ها ثبت گردید. پس از بررسی آزمون ها و ویژگی های هر یک از آن ها، جنبه هایی که جهت آشنایی و معرفی اولیه با هر آزمون به آن ها نیاز بود، تعیین گردید. جنبه هایی مانند نام آزمون، حیطة مورد ارزیابی و تهیه کننده به عنوان جنبه-هایی برای آشنایی اولیه با هر آزمون تهیه گردید.

Alabama Rehabilitation Consors Attitude Toward Stuttering; ARCAT) را طراحی کردند که شامل دو بخش می باشد. اولین بخش از ۲۵ گزینه تشکیل شده که برای ارزیابی دانش در زمینه لکنت طراحی شده است که پاسخ به گزینه به صورت درست و غلط است. دومین بخش از ۱۵ آیتم تشکیل شده است که نگرش مشاوران توانبخشی را در زمینه لکنت ارزیابی می کند. این ابزار یک سبک پاسخی زنجیروار را در بر می گیرد. (بشدت موافق، تا حدی موافق، نظری ندارم، تا حدی مخالفم، کاملاً مخالفم) (۲۰). بدنبال این آزمون، نگرش درمانگر نسبت به لکنت (Clinician Attitude Toward Stuttering; CATS) توسط Cooper EB, Cooper (۲۱) به منظور ارزیابی نگرش درمانگران نسبت به لکنت طراحی شده است. این آزمون از ۵۰ آیتم نگرشی در زمینه لکنت، فرد مبتلا به لکنت، درمانگران، والدین فرد مبتلا به لکنت و مسائل مرتبط تشکیل شده است. درمانگران پاسخ خود را از ۵ گزینه در محدوده بشدت موافق، نظری ندارم تا بشدت مخالف انتخاب می کنند (۲۱).

آزمون های مربوط به ارزیابی نگرش همسالان و همکاران نسبت به لکنت

پس از آن، سنجش نگرش کارفرماها نسبت به لکنت (Employer Attitude Toward Stuttering; EATS) توسط Hurst MI, Cooper (۲۲) ساخته شد. این آزمون ابزاری سودمند جهت بررسی نگرش کارفرمایان نسبت به استخدام فرد مبتلا به لکنت طراحی شد. این ابزار شامل یک بخش برای شناسایی کارفرمایان و همچنین از ۷ آیتم برای سنجش نگرش کارفرمایان نسبت به فرد مبتلا به لکنت است. ۵ مورد از آیتم ها از محدوده بشدت موافق تا کاملاً مخالف و ۲ مورد از آیتم ها از گزینه های اصلا و به شدت تشکیل شده است (۲۲). سپس مقیاس نگرش همسالان نسبت به کودکان لکنتی (The Peer Attitudes Toward Children who Stutter scale; PATCS) به منظور ارزیابی نگرش همسالان نسبت به فرد مبتلا به لکنت طراحی شده است. این ابزار شامل ۳ زیر مقیاس فاصله اجتماعی مثبت، فشار اجتماعی، تعامل می باشد (۲۳).

معلمان ابتدایی نسبت به لکنت و ۹ سوال اطلاعات عمومی تشکیل شده است که هر سوال از ۵ دامنه خیلی موافق تا عدم توافق تشکیل شده است (۱۸). یکی دیگر از آزمون هایی که در این زمینه ساخته شده است، آزمون ادراک معلمان از لکنت (Teachers Perceptions of Stuttering Inventory; TPSI) می باشد. آزمون مورد نظر شامل ۱۵ سوال می باشد که درک معلمان نسبت به لکنت و فرد مبتلا به لکنت را از جهات علت لکنت، تاثیر لکنت بر فرد، شخصیت فرد مبتلا به لکنت، تاثیر درمان و نقش معلمان در مقابله با لکنت مورد ارزیابی قرار می دهد (۱۴). مورد دیگر بکارگیری مقیاس واکنش به ناروانی گفتار (The Reaction to Speech Disfluency Scale; RSDS) در ارزیابی واکنش دیگران نسبت به لکنت بود (۱۹).

این مقیاس در مجموع از ۳۰ سوال و ۲ بخش و هر بخش از ۳ زیرگروه شناختی، عاطفی و رفتاری نیز تشکیل شده اند. ۱. واکنش و نگرش خود فرد مبتلا نسبت به ناروانی گفتارش ۲. واکنش محیط به لکنت فرد (خانواده، دوستان، معلمان و...) در این مقیاس از ۱ سوال اضافی نیز به منظور تعیین ناروانی کلی گفتار (خفیف، متوسط، شدید، خیلی شدید) استفاده شده است و می تواند به صورت فردی یا تست گروهی به کار گرفته شود (۱۹). یکی دیگر از ابزارهایی که پس از این آزمون ساخته شده است، آزمون تاثیر لکنت بر پیش دبستانی ها و والدینشان (The Impact of Stuttering on Preschoolers and Parents; ISPP) جهت بررسی وجود یا عدم وجود تاثیرات منفی روی کودکان پیش دبستانی (۳-۶ سال) و والدین و همبازی هایشان و دانستن بیشتر در مورد ماهیت تاثیرات منفی لکنت طراحی شده است. این آزمون، در مجموع شامل ۱۹ سوال می باشد که سوال ۱۵ پرسش از والدین در مورد تاثیر لکنت بر روی کودک، سوالات ۱۶-۱۹ پرسش از والدین در مورد تاثیر لکنت کودک بر روی خود والدین بصورت بله-خیر و ۲ سوال باز می باشد (۱۴).

آزمون های مربوط به ارزیابی نگرش درمانگران نسبت به لکنت

Hurst MA, Cooper (۲۰) ابزار ارزیابی نگرش مشاوران توانبخشی نسبت به لکنت (Alabama The

آزمون های مربوط به ارزیابی نگرش عموم افراد جامعه نسبت به لکنت

ابزار دیگری تحت عنوان پروژه بین المللی در زمینه نگرش نسبت به ویژگی های انسانی (The International Project on Attitudes Toward Human Attributes; IPATHA) طراحی شد تا یک ارزیابی مناسب و بین فرهنگی از نگرش عمومی از لکنت و سایر شرایط آزار دهنده انسانی را فراهم آورد (۲۴). آزمون POSHA-S به منظور ارزیابی و شناخت نگرش عمومی در زمینه لکنت طراحی شده است. چندین ورژن از این ابزار ساخته شده است. این پرسشنامه شامل یک بخش دموگرافیک (شامل اطلاعات فردی آزمودنی) و یک بخش عمومی می باشد که نگرش افراد جامعه را نسبت به لکنت در مقایسه با نگرش آن ها نسبت به بیماری روانی و چاقی (که بار منفی دارند) و باهوش بودن (که بار مثبت دارد) و چپ دست بودن (که ویژگی خنثی است) طبق معیار پنج رتبه ای می سنجد. این آزمون همچنین یک بخش مرتبط با لکنت دارد که مقیاس های نگرش و آگاهی نسبت به لکنت را در آزمودنی ها طبق مقیاس سه رتبه ای اندازه گیری می کند (۲۵).

بحث و نتیجه گیری

در این پژوهش تلاش شد تا دید نسبتاً جامعی از آزمون های موجود در زمینه نگرش افراد غیر لکنتی نسبت به افراد مبتلا به لکنت، با هدف افزایش آگاهی عموم افراد جامعه از جمله والدین فرد مبتلا به لکنت، معلمان، درمانگران و مشاوران توانبخشی، گروه های همسالان و همکاران فراهم آید.

نگرش ها نشان دهنده احساسات ما در مورد پدیده های این جهان هستند. تحقیقات اخیر نشان داده است که روانی گفتار گوینده، قضاوت و نگرش شنونده از گفتار، هوش و توانمندی ذهنی و شخصیت گوینده را تحت تاثیر قرار می دهد (۲۶). بنابراین بازخورد شنونده می تواند تاثیر زیادی بر ادراک فرد لکنتی از خود بگذارد، زیرا افراد دارای لکنت اغلب تفکرات کلیشه ای منفی افراد جامعه را در خود درونی می سازند و آن ها را به عنوان واقعیت درباره خودشان می پذیرند. بنابراین برای افراد مبتلا به لکنت تجربه لکنت و نگرش دیگران نسبت به لکنت آن ها نقش قابل توجهی بر رفتار و افزایش یا کاهش شدت

ناروانی شان دارد (۶). از این رو ابزارهایی برای بررسی نگرش افراد غیر لکنتی نسبت به افراد مبتلا به لکنت طراحی شده است. هر کدام از این ابزارها نقاط قوت خاص و ویژه ای در زمینه ای که مورد بررسی قرار می دهند دارند. به دلیل اینکه فرد مبتلا به لکنت از تمامی اطرافیان خود تاثیر می پذیرد، ابزارهای مختلفی در این زمینه ایجاد شده است. برای مثال چک لیست PATS سنجش نگرش والدین نسبت به لکنت می باشد و یا چک لیست TATS سنجش نگرش معلمان نسبت به لکنت و یا EATS سنجش نگرش کارفرماها نسبت به لکنت می باشد.

ابزارهای دیگر نیز هر کدام در زمینه خاص خود اطلاعات مناسبی را فراهم می کنند. اما از معایب این چک لیست ها استاندارد نبودن و بررسی نگرش گروه خاصی از جامعه نسبت به لکنت است. به عبارت دیگر، این آزمون ها تنها نگرش مربوط به والدین، معلمان، کارفرمایان و همسالان را نسبت به لکنت مورد سنجش قرار می دهد (۲۸، ۲۷، ۲۰، ۱۸، ۱۶).

مقیاس RSDS ابزارمناسبی جهت سنجش نگرش افراد مختلف نسبت به افراد مبتلا به لکنت می باشد، اما محدودیت این ابزار موجود بودن تنها به زبان لهستانی می باشد (۱۹). در حالی که ابزار POSHA-S ارزیابی استاندارد جهت سنجش نگرش افراد مختلف جامعه نسبت به لکنت، طراحی شده است که کاربردی بوده و قابل ترجمه به زبان های دیگر می باشد (۲۵). به علت قابلیت بالای این پرسشنامه در ترجمه به زبان های مختلف امکان مقایسه این خصوصیت در زبان فارسی با سایر ملل و زبان های مختلف وجود دارد. همچنین POSHA-S تنها ابزار استاندارد شده در ایران برای ارزیابی نگرش عمومی نسبت به لکنت می باشد (۲۵).

از آنجایی که افراد مختلفی می توانند بر فرد مبتلا به لکنت و شدت آن اثرگذار باشند، آزمون های متفاوتی در این زمینه طراحی شده است. با این حال، تعداد ابزارهای مربوط به ارزیابی نگرش والدین از سایر ابزارها بیشتر می باشد. این موضوع نشانگر اهمیت بسیار زیاد نقش والدین در لکنت کودک می باشد که با بالابردن سطح آگاهی والدین می توان مانع پیشرفت و بهبود و درمان لکنت شد. تغییراتی که در آزمون های ساخته شده در

منابع

1. Yadegari F, Daruee A, Farazi M, Alipurheydari M, Negareshe Ertebati Daneshamozane Adi Va Loknati , Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology 2000; 11 (1); 100-102 [Persian]
2. Lambrinou E, Sourtzi P, Kalokerinou A, Lemonidou C. Reliability and validity of the Greek version of Kogan's Old People Scale. Journal of Clinical Nursing 2005; 14(10): 1241-1247.
3. Cooper Eugene B, Cooper Crystal S. Clinician attitudes toward stuttering: A decade of change (1973-1983). Journal of Fluency Disorders 1985; 10(1): 19-33.
4. Abrahams K, Harty M, St Louis KO, Thabane L, Kathard H. Primary school teachers' opinions and attitudes towards stuttering in two South African urban education districts. South African Journal of Communication Disorders 2016; 63(1): 1-10.
5. Jian Li, Hayley S Arnold. Reactions of teachers versus non-teachers toward people who stutter. Journal of communication disorders 2015; 56(2): 8-18.
6. Gabel RM, Blood GW, Tellis GM, Althouse MT. Measuring role entrapment of people who stutter. Journal of Fluency Disorders 2004; 29(1): 27-49.
7. Dehghan A, Ashayeri H, Shahbodaghi MR. Rabete Sorate Gofzare Madaran Va Mizane Shedate Loknat Dar Kudakan], Journal of Advances in Cognitive Science 2006; 8(3): 52-57. [Persian]
8. Langevin M. Teasing and Bullying: Unacceptable Behaviour: the TAB Program: Institute for Stuttering Treatment and Research; 2000.
9. Hossein zadeh N, Shahbodaghi MR, Jalaei S. Taeen Ravaee Va Payee Checklist Raftari Va Azmoon Tarze Talaghi Ertebati Va Moghayese Emtiaze Anha Beyne Daneshamuzane Loknati Va Gheyre Loknati 6-11 Sal. Journal of Modern Rehabilitation 2010; 4 (1-2): 30-37. [Persian]
10. Guitar B. Stuttering: An integrated approach to its nature and treatment: Lippincott Williams & Wilkins; 2013.

سال های ۱۹۷۵ تا ۲۰۱۲ رخ داده است مربوط به افراد ارزیابی شده و نیز نوع و تعداد سوالات هر آزمون می باشد به طوری که برخی آزمون ها سوالات کمتری داشته اند، اما برخی دیگر با سوالات بیشتر موارد بیشتری را مورد بررسی قرار می دهند. بنابراین بررسی این آزمون ها اطلاعات ارزنده ای فراهم می کند که از آن می توان برای بالابردن سطح، آموزش و اصلاح نگرش افراد جامعه نسبت به لکنت استفاده کرد.

با توجه به نتایج مقاله حاضر می توان بیان نمود که بررسی نگرش افراد غیر لکنتی عامل مهمی می باشد که نیازمند توجه از جانب عموم افراد جامعه از جمله والدین افراد مبتلا به لکنت، درمانگران و مشاوران توانبخشی، معلمان، همکاران و گروه های همسالان می باشد. زیرا نگرش و واکنش هر فردی در مقابل فرد مبتلا به لکنت، می تواند بر نگرش و طرز تلقی و در نتیجه شدت لکنت و پاسخگویی وی به درمان اثر بگذارد. وجود آزمون های متنوع مربوط به این حیطة، خود نشانگر اهمیت این موضوع است. با این حال آزمون POSHA-S به علت روایی و پایایی، قابل ترجمه بودن و بررسی نگرش افراد مختلف جامعه نسبت به لکنت، برای شناخت نگرش عمومی و بالا بردن سطح آگاهی جامعه کاربردی تر می باشد. به همین دلایل مقاله حاضر با مروری بر آزمون های ارزیابی نگرش افراد غیر لکنتی نسبت به افراد مبتلا به لکنت با هدف افزایش آگاهی و تغییر نگرش افراد جهت بهبود روند درمان لکنت در این زمینه شکل گرفته است.

سپاسگزاری

بدین وسیله از سرکار خانم دکتر شهره جلایی که در انجام این تحقیق ما را یاری نمودند، تشکر و قدردانی می گردد.

11. Tohidast SA, Mansuri B, Jalaei Sh, Daryabari SM. Moruri Bar Azmunhaye Arzyabi Negareshe Afrade Mobtala Be Loknat. *J Res Rehabil Sci* 2013; 8(7): 1266-1276. [Persian]
12. Farazi M, Sajedi F. Moruri:Loknat Dar Kudakan. *Majale Asib Shenasi Goftaro Zaban* 2014; 4(8): 62-69. [Persian]
13. Safari Hafshejani Z, Khoramshahi H. Moruri Bar Darmanhaye Moaser Bar Loknate Dorane Bozorgsali. *Jundishapur Sci Med J* 2019; 18(6): 559-570. [Persian]
14. HoseiniNasab S, Shafiei B, Shafiei M. Translating & Determining the Psychometric Properties of the Impact of Stuttering on Preschoolers and Parents'(ISPP) Questionnaire. *Middle Eastern Journal of Disability Studies* 2015; 4(4): 25-32. [Persian]
15. Abdi S, Jalaei S, Teimouri sangani M, Pourmohammad A. Bumi Sazi Va Baresi Ravaee Va Payaee Noskhe Farsi Meghyase Sanjeshe Negareshe Omumi Nebat Be Vizhegi Ensani-Loknat, *Journal of Modern Rehabilitation* 2016; 9 (S3) :86-92. [Persian]
16. Wiley JH. A scale to measure parental attitudes. *Journal of Speech and Hearing Disorders* 1955; 20(3): 284-290.
17. Crowe TA, Cooper EB. Parental attitudes toward and knowledge of stuttering. *Journal of communication disorders* 1977; 10(4): 343-357.
18. Crowe TA, Walton JH. Teacher attitudes toward stuttering. *Journal of fluency disorders* 1981; 6(2): 163-174.
19. Humeniuk E, Tarkowski Z. Parents' reactions to children's stuttering and style of coping with stress. *Journal of Fluency Disorders*. 2016; 49(2): 51-60.
20. Hurst MA, Cooper EB. Vocational rehabilitation counselors' attitudes toward stuttering. *Journal of Fluency Disorders* 1983; 8(1): 13-27.
21. Cooper EB, Cooper CS. Clinician attitudes towards stuttering: Two decades of change. *Journal of Fluency Disorders* 1996; 21(2):119-135.
22. Hurst MI, Cooper EB. Employer attitudes toward stuttering. *Journal of Fluency Disorders* 1983; 8(1): 1-12.
23. Langevin M. The Peer Attitudes Toward Children who Stutter scale: Reliability, known groups validity, and negativity of elementary school-age children's attitudes. *Journal of Fluency Disorders* 2009; 34(2): 72-86.
24. Özdemir RS, Louis KOS, Topbaş S. Public attitudes toward stuttering in Turkey: Probability versus convenience sampling. *Journal of Fluency Disorders* 2011; 36(4): 262-267.
25. Louis KOS. The public opinion survey of human attributes-stuttering (POSHA-S): summary framework and empirical comparisons. *Journal of Fluency Disorders* 2011; 36(4): 256-261.
26. Franck AL, Jackson RA, Pimentel JT, Greenwood GS. School-age children's perceptions of a person who stutters. *Journal of Fluency Disorders* 2003; 28(1): 1-15
27. Cummins RA. Fluency disorders and life quality: Subjective wellbeing vs. health-related quality of life. *Journal of fluency disorders* 2010; 35(3): 161-172.
28. Yaruss JS. Assessing quality of life in stuttering treatment outcomes research. *Journal of fluency disorders* 2010; 35(3): 190-202.